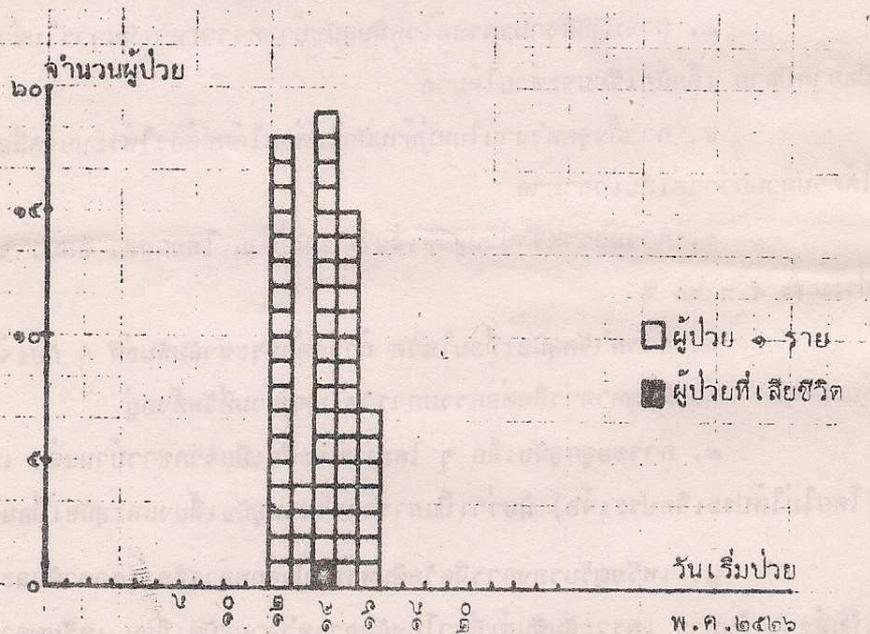

การสอบสวนโรคอาหารเป็นพิษจากการกินหอยแครงน้ำจืด อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ตามรายงานว่ามีผู้ป่วยด้วยอาหารเป็นพิษจากการกินหอยแครงน้ำจืด ที่อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในช่วงกลางเดือนพฤษภาคม ๒๕๒๖ นั้น ศูนย์ระดับวิทยาภาคกลาง จังหวัดราชบุรี ได้ออกไปทำการสอบสวนเมื่อวันที่ ๑๖ - ๑๗ พฤษภาคม ได้ผลโดยสรุปดังนี้.-

การป่วยเกิดในผู้ป่วยจำนวน ๑๘ ครอบครัว จาก ๗ หมู่บ้าน ในตำบลปากน้ำปราณ ตำบลปราณบุรี และตำบลศาลาลอย รวมผู้ป่วยทั้งหมด ๖๓ ราย ตาย ๑ ราย คิดเป็นอัตราผู้ป่วยตาย ๑.๖% ผู้ป่วยเป็นชาย ๒๗ ราย หญิง ๓๖ ราย อายุต่ำสุด ๑ ปีครึ่ง สูงสุด ๗๕ ปี ผู้ป่วยมีอยู่ในทุกกลุ่มอายุ กลุ่มอายุที่มีผู้ป่วยมากที่สุดคือ ๑๐ - ๑๙ ปี มี ๓๒%

รายแรกเริ่มป่วยเมื่อ ๑๒ พฤษภาคม รายสุดท้ายเริ่มป่วย ๑๖ พฤษภาคม การกระจายของจำนวนผู้ป่วยตามเวลาเริ่มป่วยเป็นดังนี้.-

หมายเหตุรายงาน

การตรวจวิเคราะห์หอยแครงน้ำจืดที่เก็บจากบริเวณปากน้ำปราณ ภายในสัปดาห์หลังเกิดเหตุ โดยกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์พบว่ามีสารพิษที่เรียกว่า Paralytic shellfish poison (PSP) ในปริมาณ ๘๖๕ - ๗๑๕ MU/gm (ประเทศญี่ปุ่นและสหรัฐอเมริกา กำหนดค่าปลอดภัย ๘ MU/gm ขณะเดียวกันภาควิชาวิทยาศาสตร์ทางทะเล คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และกรมประมง ตรวจพบแพลงตอนพืชพวก Dinoflagellates ชนิด Gonyaulax sp. และ Gymnodinium sp. จากบริเวณปากน้ำปราณ ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในจำนวนที่มีการผลิต ซึ่งใช้ในช่วงเวลาที่มีการระบาด

ที่เรียกว่าน้ำแดง หรือซีปลาว่าพขึ้นในบริเวณดังกล่าว เป็นที่ทราบกันว่าเพลงคอนพิชดังกล่าว มีสารที่เป็นพิษต่อระบบประสาทและระบบทางเดินอาหาร ของคนและสัตว์ จึงเชื่อว่าการ เป็นพิษของหอยแมลงภู่ในครั้งนี้ เกิดจากการกินหอยที่มีพิษของเพลงคอนสะสมอยู่ตัวของมัน เนื่องจากหอยกินเพลงคอนเป็นอาหาร ปรากฏการณ์น้ำแดง และการเป็นพิษของหอยมีรายงานว่าเกิดขึ้นเป็นประจำในบริเวณชายฝั่งทะเลของหลายประเทศในมหาสมุทรแปซิฟิก และทะเล แคริบเบียน รวมทั้งประเทศสหรัฐอเมริกาและญี่ปุ่น

ขณะนี้มีหน่วยงานและสถาบันหลายแห่งกำลังทำการศึกษา และเฝ้าระวัง เรื่อง หอยเป็นพิษในอ่าวไทยอยู่ กองระบาดวิทยาได้ขอความร่วมมือจากจังหวัดชายฝั่งทะเลให้ เพิ่มความสนใจในการเฝ้าระวังและรายงานการป่วยจากหอยเป็นพิษด้วยแล้ว

การสอบสวนโรคอาหารเป็นพิษ จังหวัดยโสธร

เมื่อวันที่ ๒๔ - ๒๕ พ.ค. ๒๕๒๖ ที่บ้านคุยต๊อบเต่า ต.ชุมเงิน และบ้าน คอนแก้ว ต.เชียงคำ อ.เมือง จ.ยโสธร เกิดการป่วยคล้ายอาหารเป็นพิษ ผู้ป่วยมีอาการ คลื่นไส้ อาเจียน ท้องร่วง มีไข้ ปวดศีรษะ การสอบสวนได้ความว่า การป่วยเกิดหลังจาก กินเนื้อวัวตัวเดียวกัน มีผู้กินทั้งหมดประมาณ ๒๐๐ คน ป่วยประมาณ ๑๓๐ คน เป็นอัตราป่วย ประมาณ ๖๕ % ระยะฟักตัวอยู่ระหว่าง ๓๐ นาที ถึง ๑๔ ชม. ส่วนใหญ่ประมาณ ๖ - ๘ ชม.

ผู้ป่วยเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลยโสธร ๒๐ คน ได้รับการทำ rectal swaps ๑๑ ราย ตรวจพบเชื้อ Salmonell typhi ๘ ราย ผู้ป่วยทุกรายอาการ ดีขึ้น ไม่มีผู้เสียชีวิต การสอบถามเจ้าของวัวได้ความว่า ก่อนฆ่าและวัวตัวนี้ป่วยด้วยอาการ ท้องร่วง และท้องอืด มาตั้งแต่ต้นเดือน เม.ย.

พนักงานระบาดวิทยา ได้เก็บตัวอย่างเนื้อแห้งและเนื้อสัมผัสได้จากวัวตัวนี้ และอุจจาระของผู้ป่วย ๑ ราย ส่งมารับการตรวจวิเคราะห์ที่กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์แล้ว

ผู้รายงาน พนักงานระบาดวิทยา ประจำจังหวัดยโสธร

หมายเหตุ ผลการตรวจของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

- ปรากฏว่าในเนื้อแห้งพบ Staphylococcus aureus ในปริมาณ สูง และเป็นเชื้อที่ผลิต enterotoxin ชนิด A และ C₂ ส่วนในอุจจาระผู้ป่วยพบ Salmonella virchow ซึ่งไม่ตรงกับเชื้อที่เพาะได้จากอุจจาระของผู้ป่วยใน โรงพยาบาลยโสธร แต่เนื่องจากตัวอย่างที่ส่งตรวจ เก็บหลังเกิดเหตุ ๒ วัน และเสียเวลา ระหว่างการส่งทางไปรษณีย์โดยไม่ได้แช่เย็น อีก ๕ วัน จึงไม่อาจแน่ใจได้ว่าเชื้อที่ตรวจ พบจะเป็นสาเหตุที่แท้จริงของการป่วย และเป็นที่น่าเสียดายที่เชื้อ Salmonella typhi ซึ่งตรวจพบที่โรงพยาบาลยโสธรไม่ได้ส่งมาตรวจยืนยันที่กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ก่อนที่จะ ทำลายทิ้ง มิฉะนั้นแล้วทางโรงพยาบาลจะมีความมั่นใจยิ่งขึ้นในผลที่ตรวจพบ